

HUMANITAS

ORGAAN VAN DE STICHTING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG

REDACTIE: P. C. FABER en J. BOETJE - Medewerkers: Mr L. A. Donker, Mr R. Friedman-v. d. Heide, Dr F. Grewel, F. R. de Geus, Prof. Dr G. Th. Kempe, D. Q. R. Mulock Houwer, H. Ploeg Jr, Dr A. Querido, Mr B. v. d. Waerden, e.a.
Adres Redactie en Administratie: Stadhouderskade 139, Amsterdam-Zuid. Telefoon 98665. Gemeente Giro S 602.

Een Nationale Commissie voor de Oudeliedenzorg

door mr J. Everts

In de laatste jaren is alom in den lande de belangstelling voor het oudelieden-vraagstuk sterk verlevendigd. Dit hangt ongetwijfeld samen met het besef, dat het aantal personen van 65 jaar en ouder in de laatste 25 jaar in veel sterker mate is toegenomen dan de totale bevolking en dat dit zeker tot het jaar 1970 het geval zal blijven. Uit verschillende publicaties valt af te leiden, dat het aantal bejaarden ± 774.000 zal bedragen, terwijl dit aantal tot het genoemde jaar 1970 zal kunnen stijgen tot $\pm 1.200.000$.

In de tweede plaats heeft het verschijnsel van de woningnood in sterke mate onze aandacht bepaald bij het probleem der huisvesting van ouden van dagen. Men is zich er bewust van, dat deze categorie der bevolking zowel met het oog op haar zwakke financiële positie als met het oog op de eisen welke voortvloeien uit haar lichamelijke of geestelijke toestand, zeer speciale voorzieningen vereist.

Ongetwijfeld heeft ook het totstandkomen van de Noodwet Ouderdomsvoorziening ertoe medegewerkt, dat men veel groter aandacht dan ooit tevoren is gaan wijden aan het gehele vraagstuk van de zorg voor bejaarden.

Belangrijk is ook het gelukkige verschijnsel, dat men in medische kringen grote belangstelling is gaan koesteren zowel voor de wetenschappelijke bestudering van het verschijnsel van het ouder worden als voor de mogelijkheden van medische behandeling van de specifieke ouderdomsziekten en ouderdomskwalen en ter voorkoming van deze.

De sterke opleving der belangstelling had reeds in enkele Gemeenten van ons land geleid tot de oprichting van plaatselijke Commissies voor de Oudeliedenzorg. Hier moge worden genoemd de werkzaamheid van de Amsterdamse Commissie voor de Oudeliedenzorg, welke reeds in 1924 een uitvoerige studie publiceerde en in 1942 opnieuw een goed gedocumenteerd rapport uitbracht met een aantal conclusies omtrent de maatregelen die genomen zouden moeten worden ter voorziening in de nood van ouden van dagen, een rapport dat in 1948 werd aangevuld.

De oprichting van de Nederlandse Vereniging voor Gerontologie in het jaar 1948 leverde een sprekend bewijs van de groeiende belangstelling in medische

kringen. Na de oprichting van de Provinciale Opbouworganen bleek reeds spoedig, dat ook deze zich systematisch rekenschap wilden geven van de levensomstandigheden van de bejaarden in hun ressort en werkzaam wilden zijn tot verbetering van het lot van bejaarden. Ook van Overheidszijde en in confessionele kringen wordt grote activiteit ontwikkeld.

Hoe nuttig en welkom al deze initiatieven ook waren, toch dreigde hier het gevaar van verbrokkeling en dubbele arbeid. De problematiek van het vraagstuk der oudeliedenzorg is toch feitelijk dezelfde in alle provincies en in alle gemeenten. Natuurlijk lopen de omstandigheden waaronder de bejaarden leven in verschillende gemeenten en delen des lands zeer uiteen en zeker zal bij het vaststellen van de nodige voorzieningen telkens met deze wisselende omstandigheden rekening moeten worden gehouden. Het gaat daarbij echter steeds om de beste methoden van huisvesting in inrichtingen, pensiontehuizen, flatgebouwen, hofjes of speciale woningen voor ouden van dagen, om de nodige verzorging van chronisch zieke bejaarden, resp. van zwakken onder hen, om de medische behandeling, om de behoefte aan voorlichting van de bejaarden door middel van consultatiebureaux om de voorziening in de behoeften van bejaarden in oeconomisch geestelijk en cultureel opzicht.

Het was duidelijk, dat de tijd rijp was om landelijk verband te leggen tussen de talloze in den lande ondernomen pogingen om tot een bevredigende oplossing te geraken.

In de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk werd de gedachte geopperd om te komen tot de oprichting van een federatie van instellingen, commissies en diensten, welke zich daadwerkelijk met de zorg voor ouden van dagen bezig houden. Aan deze oprichting zou echter moeten voorafgaan een onderzoek naar het aantal van dergelijke organen en hun werkmethoden en van een programma voor zodanige federatie.

De Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk besloot dan ook niet aanstonds het initiatief te nemen voor de vorming van een federatie, doch vooreerst in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Gerontologie een Nationale Commissie voor de Oudeliedenzorg in het leven te roepen, welke

Commissie enige maanden geleden tot stand is gekomen.

Taak der Commissie.

De Commissie zal tot taak hebben:

1e. de samenstelling van een lijst van instellingen en andere organen welke zich bezig houden met een of meer onderdelen van het gehele complex der voorzieningen voor ouden van dagen en het verzamelen van gegevens omtrent door hen verrichte arbeid.

2e. het verzamelen van gegevens omtrent de levensomstandigheden en de noden der bejaarden met inschakeling van de initiatieven welke reeds zijn genomen tot het instellen van enquêtes.

3e. het verzamelen van literatuur uit binnen- en buitenland en in het bijzonder ook omtrent reeds uitgewerkte plannen voor de bouw van stichtingen, inrichtingen, complexen e.d.

4e. het verstrekken van inlichtingen uit het verkregen documentatie-materiaal aan degenen die daaraan behoefte hebben.

5e. het stimuleren van pogingen tot verbetering van het bestaande en van nieuwe initiatieven.

6e. het stimuleren van wetenschappelijke studies waarbij, voor zover dit medische onderwerpen betreft, het initiatief natuurlijk zou moeten worden overgelaten aan de Ned. Vereniging voor Gerontologie.

7e. ten slotte het ontwerpen van een plan voor een op te richten federatie van instellingen en het uitbrengen van een advies terzake aan de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk.

Uit deze opsomming blijkt het voorlopig karakter van de Commissie. Haar hoofd-werkzaamheid is gelegen in het zich oriënteren en het verzamelen van de onmisbare gegevens op het veelzijdige terrein van de oudeliedenzorg. Door haar bestaan alleen kan reeds in zekere mate een band ontstaan tussen alle organisaties, diensten enz. welke zich met de oudeliedenzorg in enigerlei vorm bezig houden. De vraag of de Commissie op den duur zal kunnen worden de landelijke centrale instantie voor de oudeliedenzorg, dan wel of die taak zal moeten worden overgenomen door het bureau van een toekomstige federatie, zal eerst later kunnen worden beslist.

Samenstelling der Commissie.

In verband met haar voorlopig karakter en de haar opgedragen taak is er niet naar gestreefd de Commissie zodanig samen te stellen, dat zij een in alle opzichten representatief karakter zou vertonen. Zoveel mogelijk is getracht de samenstelling een zodanige te doen zijn, dat de voornaamste facetten van de oudeliedenzorg tot haar recht zullen komen, waarbij de Commissie de bevoegdheid heeft gekregen om, wanneer zeer bijzondere onderwerpen ter sprake komen, andere deskundigen aan de beraadslagingen te doen deelnemen.

Op deze grondslagen is de Commissie als volgt samengesteld. Bij deze vermelding is de alphabetische volgorde in acht genomen.

Prof. dr ir H. G. van Beusekom, hoofd van de afdeling Onderzoek van de Centrale Directie van de Wederopbouw en de Volkshuisvesting, te 's-Gravenhage;

G. H. Ch. Cath, arts, secretaris-generaal der Algemene Nederlandse Vereniging „Het Groene Kruis”, Utrecht;

Mr J. Everts, lid dagelijks bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk, oud-secretaris van de Armenraad, Amsterdam;

J. W. van Geelen, directeur-voorzitter van de Diaconie der Ned. Herv. Gemeente, Utrecht;

Mejuffrouw C. s'Jacob, directrice van de Opbouw

Stichting voor Maatschappelijk Werk in de provincie Utrecht, Utrecht;

Dr A. Querido, directeur voor de Openbare Gezondheidszorg, Amsterdam;

Dr P. Muntendam, directeur-generaal van de Volksgezondheid, 's-Gravenhage, voorzitter;

W. C. A. Riem Vis, directeur van de Gemeentelijke Dienst voor Sociale Belangen, 's-Gravenhage;

H. Slettenaar, arts, geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid, belast met het toezicht op het ziekenhuiswezen, 's-Gravenhage;

Mejuffrouw mr M. Tjeenk Willink, secretaresse van de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk, 's-Gravenhage;

Mr J. de Vreeze, secretaris-generaal van de Nationale Federatie „Het Wit-Gele Kruis”, Utrecht;

Drs A. A. Wirtz, sociaal econoom bij de Staatsmijnen, Heerlen.

Bureau.

Uit den aard der zaak moest voor het verrichten van de praktische arbeid een bureau worden gevormd, dat echter slechts bestaat uit een gehonoreerde secretaris en een typiste. Dit bureau zal bij zijn arbeid nauw voeling moeten houden met het bureau der Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk en in het bijzonder met de afdeling documentatie daarvan en met andere bestaande bureaux.

Het secretariaat van de Commissie is gevestigd: Vondelstraat 138, Amsterdam-West, telefoon 81754.

Financiering.

De Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk en het Koningin Juliana Fonds hebben gezamenlijk de financiering op zich genomen voor de tijd van een jaar. De hoop wordt uitgesproken, dat de Commissie na een jaar advies zal hebben uitgebracht over de verdere gang van zaken, in het bijzonder omtrent de mogelijkheid van oprichting ener federatie van instellingen etc. voor oudeliedenzorg, die dan uit den aard der zaak zelf de weg zal moeten vinden tot financiering van de door haar te verrichten arbeid.

Mede namens de Commissie moge bij deze een hartelijk en dringend beroep worden gedaan op allen die zich bezig houden met de oudeliedenzorg, om haar op de hoogte te houden van hun werkzaamheden en hun plannen en in het bijzonder tot het verschaffen van documentatie-materiaal, zodat dit ten dienste kan worden gesteld van hen, die daaraan behoefte hebben.

GELUKWENS

Ons werd medegedeeld, dat de medewerker aan ons orgaan dr G. Th. Kempe te Utrecht, benoemd is tot hoogleraar.

Het is ons een vreugde, dat wij dus voortaan aan de kop van ons orgaan kunnen vermelden bij de medewerkers: prof. dr G. Th. Kempe.

Onze vrijwillige medewerker betuigen wij een woord van hartelijke gelukwens met deze benoeming.

P. C. F.

BERICHT

Op verzoek van het Nederlands Verbond der Verenigingen Pro Juventute, vestigen wij de aandacht op de Prinsessenkalender-1950, welke dit Verbond uitgeeft. Ook voor deze kalender stelde H.M. de Koningin weer een serie fraaie foto's beschikbaar van de prinsesjes. De prijs is f 2.25. De opbrengst der kalenderverkoop komt het werk van Pro Juventute ten goede. Persoonlijke bestellingen, zowel als bestellingen voor de wederverkoop, kunnen worden opgegeven bij de plaatselijke Verenigingen Pro Juventute of aan het landelijk adres der kalenderactie: Grote Markt 27 te Haarlem.

Gevraagd

door „Humanitas”, Vereniging voor Maatschappelijk Werk op Humanistische Grondslag.
Centraal Bureau: Stadhouderskade 139 te Amsterdam, een alleszins

bekwaam maatschappelijk werker

bereid om in samenwerking met de Directeur van het Centraal Bureau, de leiding op zich te nemen van het maatschappelijk werk, dat door de afdelingen der Vereniging wordt verricht.
VEREISTEN: ruime ervaring op het gebied van het maatschappelijk werk en in het bezit van organisatorische- en propagandistische gaven. Salaris: f 5000,— tot f 6000,— per jaar.
Brieven met uitvoerige inlichtingen, vóór 31 December 1949 aan het Centr. Bur. der Vereniging.

Thuisfront „Humanitas”

Ons Sint-Nicolaas-boekenpakket. De eerste berichten van goede ontvangst kwamen reeds bij ons binnen. Velen bleken door onze zending reeds een vroege Sinterklaas gehad te hebben, maar dat vonden ze geen bezwaar, integendeel.

*Soldaat Havinga
schrijft 27 November
uit Padang:*

„Het Sint-Nicolaas-boekenpakket heb ik in goede staat ontvangen, waarvoor ik hier-

mede mijn hartelijke dank overbreng en natuurlijk aan allen, die daaraan mede hebben gewerkt. Een boek valt altijd in goede smaak en komt ons juist hier goed van pas.”

Uit Surabaja: op 1 December van A. van Twist:

„Bij deze betuig ik mijn hartelijke dank voor het mij „door u toegezonden Sint-Nicolaas-geschenk. Volgend „jaar hoop ik de Sint Nicolaas weer thuis te vieren, „wat denklijk het geval zal zijn. Ik vind het prettig, „dat het Thuisfront de band tussen Nederland en de „militairen in Indonesië tot een vaste band heeft weten „te maken. Nu eindig ik met de hartelijke groeten en „nogmaals mijn hartelijke dank.”

Ook in Tjimahi reed Sint-Nicolaas vroeg, want sergeant Haring schrijft ons:

„Vandaag werd ik verrast door een Sint-Nicolaas-geschenk, bestaande uit een boek en een Wereldspiegel afkomstig van uw Thuisfront. Voor deze verrassing wil ik u en allen, die er verder aan mee gewerkt hebben, mijn hartelijke dank betuigen. Het was „de eerste maal, dat ik kennis maakte met uw Thuisfront. Naar ik meen, staat u in verbinding met het „NVV, zodat u vermoedelijk via dit verbond aan mijn „adres bent gekomen, anders zou ik niet weten hoe „mij de eer te beurt is gevallen om met uw Thuisfront „in aanraking te komen. Voor vandaag wil ik het bij

„alle medewerkers voor de Sint-Nicolaas-verrassing.” „dit korte briefje laten. Nogmaals hartelijk dank aan

Meer algemeen over ons werk en het belang daarvan schrijft na ontvangst van het pakket sergeant Snabillie uit Batavia:

„In de eerste plaats wil ik door middel middel van „deze brief mijn welgemeende dank overbrengen voor „alles, wat het Thuisfront „Humanitas” reeds voor mij „en velen van mijn kameraden heeft gedaan. Misschien „had ik reeds eerder mijn dank moeten overbrengen, „maar vermoedelijk ben ik niet de enige, die zich niet „gauw tot schrijven van dit soort brieven zet, hetgeen „vanzelfsprekend niet wil zeggen, dat ik niet uitermate „dankbaar gestemd ben door de vele goede gaven en „vooral ook door het tastbare contact met de sympathiserenden in het vaderland.”

* * *

Een brief van een onzer medewerkers-huisbezoeksters te Amsterdam getuigt van het goede, dat wij met ons werk kunnen bereiken in persoonlijke sociale moeilijkheden. Bij de betreffende instantie kon door onze bemiddeling een belangrijke kostwinnersvergoeding verhoging bereikt worden voor een zieke, uit Indonesië terugkerende militair.

Deze schreef nu aan onze medewerkster:

„Als men zo na een verblijf van 34 maanden in Indonesië als militair in ons Nederlandje terugkeert, kom je als een kat in een vreemd pakhuis. Vooral door hetgeen mij overkwam, toen ik rechtstreeks van het schip af naar 't sanatorium gebracht werd. Daarom deed 't mij zo geweldig goed mevrouw, toen ik van mijn vrouw vernam, dat u wilde trachten onze sociale moeilijkheden op te lossen. Hedenmiddag deed mijn vrouw de heugelijke mededeling, dat door de hulp van u en uw vereniging, de kostwinnersvergoeding verhoogd is. Een prettiger mededeling had m'n vrouw niet kunnen doen.

Eerlijk gezegd mevrouw, wij als Indonesische militairen zijn o zo gauw geneigd te zeggen: „Och we worden toch aan ons lot overgelaten”. U en uw vereniging leerden mij anders denken. Ik, als terugkerende militair, dank u ook oprecht voor alles wat u voor mij gedaan hebt. Mag ik u verzoeken ook m'n hartelijke dank over te brengen aan allen, die dit voor mij gedaan hebben?”. Commentaar? Pak mee aan, aan dit werk!

J. B.

Verslag van de conferentie gewijd aan het vraagstuk der gezinsverzorging

gebouden in het gebouw van de Algemene Nederlandse Diamantbewerkersbond op Zaterdag 12 November 1949 te Amsterdam

De voorzitter, mr dr J. in 't Veld, opent de conferentie en heet allen welkom ter bespreking van het zeer belangrijke onderwerp der gezinsverzorging, in het bijzonder richt hij een woord van welkom tot de heer mr A. H. Heering als vertegenwoordiger van de minister van Sociale Zaken, de heer A. Hofman, secretaris van de Centrale Raad voor de Gezinsverzorging, mej. L. Lopes Dias, namens het Partijbestuur van de Partij van de Arbeid, mevr. Polak-Schwarz, namens het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond, de heer J. Landman, lid van het Verbondsbestuur van het NVV, de heer mr J. T. Beekman, lid van de Raad van Beheer van het Koningin Julianafonds, de heer Vier-sma, directeur van Volksherstel — Adam, mej. Petri, namens de Ned. Herv. Gezinsverzorging, en de heer Timmermans, namens de R.K. Gezinsverzorging.

Over de belangrijkheid van de gezinsverzorging zijn allen het wel eens volgens spreker. Wanneer de vrouw haar werk niet meer kan doen, zijn alle moeilijkheden voor de man, waardoor ook de arbeidsproductiviteit geschaad wordt. Daarnaast is er echter onvoldoende zorg voor de kinderen. Wanneer er niet voldoende hulp is, zal dit het zenuwgestel van de vrouw slecht beïnvloeden en tengevolge hiervan ook haar herstel. Dit zijn slechts enkele aspecten van het probleem. Indien echter de opname van de vrouw in een ziekenhuis noodzakelijk is geworden, worden de problemen nog ernstiger. Tenslotte is er de derde groep, de groep van de a-socialen, waarvoor deskundig ingrijpen noodzakelijk is.

Het is van buitengewone betekenis, dat onder de geestelijke-links-georiënteerden, degenen, die geen „dak” hebben, de belangstelling voor dit onderwerp begint te ontwaken.

Principieel kunnen wij ons op het standpunt stellen, dat de gezinsverzorging algemeen dient te zijn, in de praktijk moeten wij rekening houden met de drie zuilen, nl. de Rooms-Katholieke, de Protestants-Christelijke en de Neutrale zuil. Wat de gezinsverzorging betreft, zijn de Rooms-Katholieken al zeer ver, terwijl de Orthodox-Christelijke groep ook reeds ver voortgeschreden is, de derde groep, de „Neutrale” groep (een naam, waar spreker bezwaren tegen heeft en die hij liever de „Humanistische” groep zou noemen) heeft nog weinig gedaan.

Om deze reden heeft „Humanitas” deze vergadering belegd, teneinde gezamenlijk van gedachten te wisselen hoe deze grote achterstand kan worden ingehaald. Dan geeft spreker het woord aan de eerste inleider, de heer C. van der Lende, lid van het Centraal Bestuur van „HUMANITAS”.

De heer v. d. Lende vangt zijn rede aan met te zeggen, dat hij zich aansluit bij de woorden van de voorzitter, dat er een toenemende belangstelling voor de gezinsverzorging valt te bespeuren, waarbij de Rooms-Katholieken en de Protestanten voorgaan. Ook bij de vakbeweging is er een groeiende belangstelling voor dit vraagstuk waar te nemen. Op meer dan één congres van de vakbonden is dit onderwerp aan de orde geweest. Het hierbij ingenomen standpunt was, gezinsverzorging is wel noodzakelijk, maar nog geen taak voor de vakbeweging, maar werd verwezen naar

„HUMANITAS”. Hetgeen niet heeft belet, dat de Commissie voor Gezinsverzorging werd ingesteld (spreker komt hierop nog terug). Wat is daarvan de reden? Deze ligt voor de hand. Door de ziekte van de vrouw is het gezin dadelijk onthand. Spreker gaat hierop niet verder in. Allen zijn er voldoende van doordrongen wat dat zeggen wil.

Vroeger werd wel eens gezegd: „Arme mensen hebben geen tijd om ziek te zijn”. Hoe ging het dan als de toestand eindelijk zo werd, dat moeder de vrouw werd uitgeschakeld? Dan moesten familieleden of burens bijspringen. Thans zijn het de leden van de Vrouwenbonden (Partij van de Arbeid en NVV), die een soort van maatschappelijk hulpbetoon of burenhulp verrichten. „Humanitas” is ervan overtuigd, dat deze toestand niet ideaal is. Het ideaal is, dat goed geschoolde krachten klaar staan. Dit is het streven van alle organisaties, die aan gezinsverzorging doen. De meest recente cijfers, die spreker heeft kunnen krijgen, zijn die van 31 December 1947 verstrekt door het Centraal Bureau voor de Statistiek. Vergelijkingen met 1946 leren, dat in toenemende mate aan gezinsverzorging wordt gedaan. Op 31 December 1947 waren er in 185 gemeenten instellingen voor gezinsverzorging. Van deze instellingen waren er 11 Overheids-, 135 Rooms-Katholieke-, 125 Protestants-Christelijke- en 56 Neutrale instellingen.

Onder neutrale instellingen zijn te verstaan Groene- en Witte-Kruis-verenigingen, UVV-afdelingen en dergelijke, maar geen instellingen opgericht door Humanitas. Spreker waagt het te betwijfelen, of er ook thans al instellingen zijn opgericht door HUMANITAS-afdelingen. Het aantal gezinsverzorgsters op laatstgenoemde datum bedroeg totaal 3.202, waarvan 996 gediplomeerden. Opvallend is daarbij, dat volgens opgave er in totaal 537 vacatures waren, waarbij uitsluitend de vacatures zijn opgegeven, waarvoor gelden beschikbaar waren, doch waarin door gebrek aan gezinsverzorgsters niet kon worden voorzien. Dit is ook een bepaald aspect van het probleem, nl. dat de drang bij de meisjes niet buitengewoon groot schijnt gezinsverzorgster te worden, men zou eerder kunnen zeggen integendeel. De oorzaak is waarschijnlijk, dat de meisjes de gezinsverzorgsters zien als een ander soort van dienst-meisjes met verschillende diensten.

Spreker kan zich dat ten dele wel voorstellen, want een deel van het werk vormt niet het belangrijkste perspectief voor een meisje. Ook wanneer uitsluitend met gediplomeerden wordt gewerkt, zal dit werk verricht moeten worden.

Voor dit werk moeten de meisjes dan ook wel roeping voelen. Helaas is dus de toeloop van meisjes niet zo groot, dat het werk voldoende kan worden uitgeoefend.

Op 1 Januari 1949 waren er: 1.510 gediplomeerden, 547 ongediplomeerden, 33 leerlingen en daarnaast een heel leger helpsters.

In totaal werd in 1947 aan 25.399 gezinnen hulp verleend. Hoewel de verleende hulp niet onaanzienlijk is, is het toch slechts een fractie van het aantal gezinnen, dat waarschijnlijk inderdaad goede hulp nodig zal hebben gehad.

In opdracht van de Bond van Huishoudelijk Perso-

neel is door mr Mannoury een rapport uitgebracht omtrent de mogelijkheid van wettelijke verzekering van huishoudelijke hulp. In dit rapport wordt berekend, dat het aantal gezinnen, dat onder deze wet zou kunnen komen te vallen, 2,5 miljoen bedraagt.

In totaal werd in 1947 f 2.848.593,— voor gezinsverzorging uitgegeven. Daar staat tegenover aan ontvangsten een post groot f 2.352.836,—, hiervan werd f 513.781,— door de verzekering zelf betaald.

Van het totaal aan ontvangsten geput uit bijdragen van gemeenten en burgerlijke aambesturen, groot f 237.651,—, werd ontvangen door de Rooms-Katholieken f 202.279,—, door de Protestants-Christelijken f 33.496,— en door de Neutrale f 1.885,—. Deze laatste cijfers tonen voldoende aan, dat op dit stuk voor de buitenkerkelijken nog niet veel gebeurt en dit is dan nog zeer euphemistisch uitgedrukt.

Men zou zich kunnen afvragen:

1. Is hier een gemeente-taak?
2. Moet het een taak worden voor de particuliere organisaties?
3. Moet het een wettelijke verzekering worden?

Het standpunt van het ministerie van Sociale Zaken is: particuliere organisaties. Een aanzienlijk deel der kosten moet door de organisaties zelf betaald worden. Volgens de circulaire van het ministerie van Sociale Zaken van 29 Augustus 1949 moet zo mogelijk alles zelf betaald worden, doch tenminste 25 pct van de totale uitgaven.

Het standpunt van de heer Faber is, als dit moet worden uitgevoerd, zijn we nergens meer. „Ronduit gezegd, neig ik naar de wettelijke verzekering”, aldus de heer v. d. Lende.

Het rapport-Mannoury stelt voor:

1. Premieheffing van alle gezinnen bij de bron, nl. door een toeslag op de loonbelasting c.q. inkomstenbelasting.
2. Uitvoering door particuliere organisaties uit de voornaamste geestelijke stromingen.
3. Plaatselijke commissies van toezicht.

Aldus opgebouwd en uitgevoerd zouden er in Nederland 60.000 gezinsverzorgsters en gezinshulpen nodig zijn. Ook dienen er behoorlijke loonbepalingen te worden vastgelegd in een collectief arbeidscontract.

Dit plan vormt nog geen punt van bespreking in het NVV.

Het geheel is echter goed doordacht en biedt veel aantrekkelijks. Voorlopig is het nog toekomstmuziek, hoewel wij, volgens spreker, er veel van zullen zien verwezenlijken. Dus particuliere organisaties als het weer kan. Nu de materie op dit congres,

gezinsverzorging of gezinszorg.

De R.K. en de Prot. Christ. staan op het standpunt, dat gezinsverzorging dieper moet gaan dan enkel maar zorg voor het huishouden. In zekere zin hebben ze wel gelijk, maar als nuchter mens moet men zich toch afvragen, of het zo moet worden bepaald. Er straalt van die gezinsverzorgster toch veel uit, of ze nu optreedt als gezinshulp of als gezinsverzorgster, want ze moet het hele huishouden doen en dan gaat het vanzelf dieper.

Onwillekeurig gaat ze zich bemoeien met de opvoeding van de kinderen. Volgens spreker is het niet goed al te veel te theoriseren. Velen hebben zich al het hoofd moe gepend om het verschil uit te denken tussen gezinszorg en gezinsverzorging. Immers de gezinsverzorgster moet toch optreden. De R.K. hebben dit goed door, dat de gezinsverzorging vanzelf uitgaat boven blote gezinshulp.

Onder gezinsverzorging moet volgens de definitie van het Amsterdamse rapport worden verstaan:

- a. Het geven van leiding door daartoe *deskundig opgeleide krachten* aan het gezin, waarin de huisvrouw wegens ziekte of andere omstandigheden tijdelijk ontbreekt of niet in staat is, de huishouding te voeren.
- b. Het geven van directe leiding, door daartoe *deskundig opgeleide krachten* aan het gezin, de huisvrouw daarbij inbegrepen, bij de voorkoming of opheffing van enige vorm van onmaatschappelijkheid van het gezin. (Sociale gezinsverzorging.)
- c. Het verlenen van hulp in gezinnen, waarin de huisvrouw wel in staat is leiding te geven, doch niet alle werkzaamheden kan verrichten, en de gezinsomstandigheden het nodig maken, hulp te bieden door *deskundig te vormen krachten*, die echter nog niet over de kwaliteiten van de volledige opgeleide gezinsverzorgster behoeven te beschikken. (Adspirant-gezinsverzorgsters).

Deze definitie is zeer aanvaardbaar.

We moeten eenvoudig aanvangen als het niet anders kan. Later kunnen we ons dan beraden, of we kunnen beginnen aan de a-sociale gezinnen. Over de organisatie zal de heer Ofman vanmiddag meer vertellen.

Ik ben geneigd om te zeggen laten we aan beide soorten zorg onze beste krachten wijden. Een ander vraagstuk is de opleiding.

De opleiding kan het beste geschieden in een internaat, waar meisjes zes maanden bijeen zijn en waar zij niet alleen de technische kant van het werk leren, naast de sociaal-paedagogische zijde, maar waar zij ook door onderlinge besprekingen over opgedane ervaringen zich leren bekwaliden voor hun taak. De sociaal-paedagogische vorming is zeer belangrijk. Het algemene standpunt van de autoriteiten is, dat opleiding noodzakelijk is en wel een gerichte opleiding.

Er moeten gediplomeerde gezinsverzorgsters komen overal waar gezinsverzorging wordt uitgeoefend. Er moet echter begonnen worden overal waar geschikte vrouwen zijn.

Tot slot wil de inleider de vraag bespreken: hoe pakken we de zaak aan. Dit is ook een punt van bespreking geweest in de door het NVV ingestelde commissie.

Besloten werd genoemde commissie voorlopig permanent te verklaren.

Het hoofdbestuur heeft zich beraden op welke wijze HUMANITAS mee zou kunnen werken. Het hoofdbestuur is tot de volgende conclusies gekomen:

1. Daar waar de mogelijkheid bestaat plaatselijk algemene vereniging te stichten werkt „Humanitas” mede.
2. Daar waar een organisatie bestaat die ook de belangen behartigt van de buitenkerkelijken dienen wij ons *voorzover mogelijk* daarbij aan te sluiten.
3. Daar waar een organisatie bestaat die ook de belangen behartigt van de buitenkerkelijken, waarin wij niet kunnen worden opgenomen zonder principiële concessies zullen wij trachten in samenwerking met anderen zelf de gezinsverzorging te organiseren.
4. Daar waar geen organisatie bestaat die de belangen van de buitenkerkelijken behartigt trachten wij in samenwerking met anderen de gezinsverzorging te organiseren in op te richten plaatselijke verenigingen.
5. Er zal vervolgens naar worden gestreefd de diverse plaatselijke verenigingen waarin wij invloed uitoefenen in één nationale vereniging saam te binden.

Als het werk aangepakt wordt, zal het veel geld kosten. Om enkele voorbeelden te noemen: zwakke afdelingen over de eerste moeilijkheden heen helpen, de opleiding van gezinsverzorgsters in internaten.

De NVV-commissie beschikt voor de eerste aanpak over f 600,—. Er bestaan thans 92 organisaties op niet-confessionele grondslag.

Deze 92 organisaties zouden kunnen worden ondergebracht in een nationale organisatie. Deze organisatie zal echter over niet veel geld kunnen beschikken. Volgens de laatste ministeriële circulaire van 29 Augustus 1949 moet tenminste 1/4 van de kosten door de organisaties zelf gedragen worden. Wat er dan voor geld over zal blijven voor een nationale organisatie, laat zich denken.

„We zullen ons echter moeten realiseren”, zegt spreker met de meeste nadruk, „dat de beweging op de een of andere wijze geld bij elkaar zal moeten brengen, willen wij er komen”.

Het in Amersfoort op de Algemene Vergadering van Humanitas gelanceerde denkbeeld van een Ronde Tafelconferentie met de verschillende organisaties, waaronder het NVV, lijkt heel goed. Spreker besluit met de woorden: Het werk moet aangepakt, het is alleszins de moeite waard.

DISCUSSIE

betreffende de inleiding van de heer v. d. Lende

De heer Meijer de Vries acht de inleiding van de heer v. d. Lende volkomen juist. Is echter van mening, dat inleider de invloed van de gezinsverzorgster onderschat, wanneer hij spreekt over samenwerking met andere organisaties of deelname aan reeds bestaande organisaties. Evengoed als de confessionele organisaties bezwaren hebben tegen andersgezinde gezinsverzorgsters, heeft hij bezwaren tegen getinte gezinsverzorgsters in gezinnen van buitenkerkelijken.

Kocht U reeds Kinderpostzegels ★

en prentbriefkaarten „Voor het kind”? Een goede daad in het Oude Jaar voor onze Kinderbescherming!

Juist door de misère heeft de gezinsverzorgster veel invloed. Spreker dringt er op aan, dat HUMANITAS in de grote steden op eigen benen staat. Indien hij inleider goed begrepen heeft, wordt van kerkelijke zijde voor de gezinsverzorging f 1,5 miljoen bij elkaar gebracht.

Met klem wijst de heer Meijer de Vries erop, dat wij daarbij vergeleken erg in gebreke zijn gebleven. Het idee van een Ronde Tafelconferentie juicht hij toe. Deze moet de oplossing brengen.

Mevr. Braggaa waardeert het, dat de heer v. d. Lende gewezen heeft op deze maatschappelijke taak. Spreekster wijst op de mogelijkheid om goede gezinsverzorgsters te krijgen uit de arbeidersklasse. De kosten van opleiding zijn echter een bezwaar, want deze kunnen niet worden opgebracht en soms kan ook niet het loon gemist worden gedurende de opleiding.

Mevr. Braggaa vraagt verder nog hoe het moet gaan bij een wettelijke verzekering voor degenen, die niet in het arbeidsproces zijn opgenomen.

Mevr. Oosterom vraagt hoe te handelen wanneer er in een plaats reeds een algemene instelling voor gezinsverzorging is en noch Humanitas, noch NVV of Partij van de Arbeid erbij betrokken zijn. Moet er dan een verzoek tot samenwerking worden gericht tot deze instelling? Zij deelt nog mede, dat in Friesland een Provinciale Raad voor de Gezinsverzorging is opgericht.

De heer De Bruin zegt, dat nu de gezinsverzorging geschiedt op de basis van levensovertuiging voor

dit werk toch ook steun gevonden wordt in de beginselprogramma's van de Partij van de Arbeid en het NVV. Hij stelt de vraag of het niet mogelijk is, dat voor deze groep, die een zo grote achterstand heeft en toch zeker niet alleen door eigen schuld, een bijzondere regeling wordt getroffen voor korte tijd.

De heer Versteeg deelt mede, dat door „HUMANITAS”, afdeling Dordrecht, op 8 November 1948 werd begonnen met gezinsverzorging. Op 4 Mei 1949 waren 600 gezinnen lid van deze instelling.

Spreker is het niet met inleider eens, dat de gezinsverzorging niet van HUMANITAS moet uitgaan. Een vorm als het Thuisfront „Humanitas” is toch hier ook mogelijk. In Dordrecht hebben verschillende confessionele groepen zich bereid verklaard tot samenwerking.

De moeilijkheden in Dordrecht zijn van financiële aard. Bij de opzet was gerekend op de circulaire van 22 Juni 1948, waarin de rijkssubsidie is geregeld. In de praktijk bleek echter, dat deze subsidie veel te laat afkwam. Bovendien ontstond onzekerheid omtrent de grootte van de subsidie in verband met de vaststelling wat gezinshulp en wat gezinsverzorging is. Volgens de heer Versteeg had de ambtenaar van het Rijkssconsulentschap voor Sociale Bijstand zich als volgt uitgelaten: „Wij praten slechts van gezinsverzorging als de gezinsverzorgster de portemonnaie van de huisvrouw in de zak heeft”.

Tengevolge van deze moeilijkheden moest na een half jaar worden medegedeeld, dat de gezinsverzorging moest ophouden, indien niet spoedig een oplossing werd gevonden.

Door interventie van bepaalde personen werd toen f 200,— voorschot op subsidie ontvangen. Naar sprekers mening wordt teveel de nadruk gelegd op het diploma. Er moet de nadruk op worden gelegd, dat de gezinsverzorgsters zich geroepen voelen tot dit werk en dat zij werken met een hart van liefde. Dit tast het principe van de gezinsverzorging niet aan. De meisjes hebben niet de indruk, dat zij dienstboden zijn.

Vantevoren wordt medegedeeld, dat zij geen orders in ontvangst nemen, doch het werk regelen naar eigen inzicht. Het is mogelijk gebleken het werk uit te breiden door praten met de directies van grote bedrijven.

De heer Schipper meent, dat de gezinsverzorging meer door de regering onder de loupe moet worden genomen. Dit werk moet centraal geregeld worden, bijv. als het onderwijs. Ook de ziekenfondsen hebben hier een taak. Door de gezinsverzorging zullen de ziekenhuizen minder vol zijn, hetgeen dus een besparing betekent voor de ziekenfondsen.

Mevr. Buis wijst op het verschil tussen stad en platteland. Hier ligt inderdaad een groot verschil. In de stad kan „Humanitas” deze taak zelfstandig aanpakken, in de kleinere plaatsen is dit niet te doen en zal men tot samenwerking moeten komen. In Aalsmeer werken allen tesamen onder de vlag van het Witte Kruis, behalve de Rooms-Katholieken.

Deze samenwerking levert geen enkele moeilijkheid op. Er zijn acht meisjes van verschillende richting werkzaam. Iedere levensovertuiging wordt geëerbiedigd. Ook hier zijn moeilijkheden met het onderscheid tussen gezinshulp en gezinsverzorging.

De veiligheidsbesturen verlenen subsidie en wel f 5,— per jaar per personeelslid, dat lid is van de instelling. Ook een grote autobusonderneming geeft subsidie.

De heer Landman is van mening, dat in het betoeg van de heer v. d. Lende onvoldoende tot uiting is gekomen, dat de moderne vakbeweging als geheel niet gerekend mag worden tot de buitenkerkelijken. Hij heeft positief bezwaar tegen de rangschikking daartoe.

Spreker had graag gezien, dat de beschouwing meer

HET ZUIDPLEIN-PPLAN

Voor de Rotterdammers is, geloven we, het Zuidplein-plan een begrip, dat leeft en dat hun iets zegt. Voor de niet-Rotterdammer, zelfs al beweegt hij zich voortdurend op het terrein van maatschappelijk werk, is het Zuidplein-plan iets, dat zich beweegt op het gebied van de zorg van het zwak-sociale en het onmaatschappelijke gezin, maar waarvan hij tot dusver de strekking niet volkomen zag.

Voor ons ligt nu het jaarverslag 1948 van het Curatorium voor Bijzondere Opheffingsarbeid en op grond van de gegevens, vermeld in dit jaarverslag, lijkt het ons mogelijk een beeld van de verrichte arbeid te geven en de achtergrond van het Zuidplein-plan te doen zien.

Eerst iets over de voorgeschiedenis.

In het najaar van 1946 werd door de heer J. van Mill, directeur van de Gemeentelijke Dienst van Sociale Zaken, aan Burgemeester en Wethouders van Rotterdam het zgn. „opheffingsplan” aangeboden. Dit

gericht zou zijn op wat thans verricht kan worden, aan op wat in de toekomst mogelijk zou zijn.

Er zijn twee dingen:

1. De mogelijkheid gediplomeerde gezinsverzorgsters te krijgen.
2. De verlening van doelmatige hulp.

Er moeten gediplomeerde gezinsverzorgsters komen. Dat die er komen, ligt binnen ons bereik. De heer Landman acht het uitgesloten, dat Overheidssubsidie wordt verleend aan gezinshulp. Als we een wettelijke verzekering zouden krijgen, zou deze uitgevoerd dienen te worden door particuliere organisaties annex ziekenfondsen. Dit vraagstuk loopt parallel met het vraagstuk Gezondheidszorg en Sociale Verzekering.

Sprekend acht de conclusies onvoldoende, deze hebben alleen betrekking op de coördinering van de organisaties, die zich op dit gebied bewegen.

Mr Hering, Dordrecht, heeft het ministerie nog al aangevallen over de subsidieverlening. De moeilijkheid is het karakter van het werk, nl. het onderscheid tussen gezinsverzorging en gezinshulp. Hetgeen een ambtenaar als het kenmerk van gezinsverzorging zou hebben genoemd, moet hij echter als volkomen onjuist kwalificeren. Moet de regering meer doen, een vraag, die telkens rijst.

We moeten in het oog houden de achtergrond van de circulaire van 22 Juni 1948, deze gaat in principe uit van de wijze waarop de gezinsverzorging wordt uitgevoerd. Hierbij zijn sterk geestelijke factoren in het spel, dus geen Overheidszorg. De verantwoordelijkheid blijft aan het particulier initiatief.

Het is financieel onmogelijk om zover te gaan als men graag zou willen.

De circulaire van 29 Augustus 1949 stelt als eis, dat 25 pct van de totale uitgaven worden gedragen door de instellingen. Spreker is zich ervan bewust, dat deze eis voor de groep der buitenkerkelijken grote moeilijkheden oplevert. Toch dient er naar gestreefd te worden, dat aan deze eis voldaan wordt, gezien de uitslating van de heer v. d. Lende, durft de heer Heering deze bepaling nogmaals te onderstrepen.

Nadat de heer v. d. Lende de sprekers nog uitvoerig heeft beantwoordt, krijgt na de pauze de heer D. Ofman het woord voor zijn inleiding over:

„De Organisatie der gezinsverzorging”. F. R. de Geus.

(Het verslag hiervan nemen we in het Januari-nummer op. — Red.).

plan — dit verstrekkende plan — beoogt de opheffing van sociaal-zwakke gezinnen, dus geen a-sociale gezinnen. Sociaal-zwakke gezinnen, derhalve gezinnen — zo zegt het jaarverslag — welke door een complex van oorzaken, materieel, moreel, cultureel en geestelijk, in verval zijn geraakt en waarvan opheffing **zonder ingrijpende dwang** als mogelijk moet worden beschouwd.

Sociaal-zwakke gezinnen, ze waren er natuurlijk ook vóór de oorlog, doch in en door de oorlog was het aantal tot deze categorie behorende gezinnen dusdanig toegenomen, dat men niet ver meer van een ernstige sociale misstand was verwijderd en dit gevaar was te groter daar het zich allerwegen openbarende gebrek aan gevoel voor zedelijke normen, van welk gebrek weer een besmettende werking kan uitgaan.

Het sociale kwaad, dat geconstateerd werd, was het toenemen van het aantal zwak-sociale gezinnen met alle gevaren, die dit kwaad met zich kon brengen.

Dit euvel moest bestreden en zo mogelijk genezen worden. Hoe en op welke wijze? De heer Van Mill zag duidelijk in, dat het verlenen van **alleen materiële** hulp niet doeltreffend zou kunnen zijn. Alleen een georganiseerd opheffingssysteem zou in staat zijn een sanering van de sociaal-zwakke gezinnen te bewerkstelligen.

In Rotterdam kwamen in eerste instantie voor behandeling op deze wijze in aanmerking een drietal noodwoning-complexen, t.w. het Zuidplein-complex, het complex te Overschie en het complex aan de Noorderkanaalweg.

De directeur van Sociale Zaken zag goed in, dat het niet juist zou zijn met deze drie complexen tegelijk te beginnen en derhalve stelde hij voor voorrang te verlenen aan het plan voor het Zuidplein-complex en vandaar de naam Zuidplein-plan.

Het pleit voor de voorstellen van de heer Van Mill en voor de Rotterdammers, dat zowel het Bestuur van de Gemeentelijke Dienst voor Sociale Zaken als de Gemeenteraad zich met dit plan verenigde en... dat ook de machtiging van Gedeputeerde Staten werd verkregen.

★

Nu de uitvoering:

Uitgegaan werd van enige grondgedachten. Zonder de positieve medewerking van deze gezinnen zelf, zo was het uitgangspunt, zou geen werkelijk succes bereikt kunnen worden. Evenwel, deze bereidheid tot medewerking moest worden gekweekt en bevorderd. In den beginne zou er waarschijnlijk zijn een neiging tot verzet en tegenwerking.

Voor de opheffingsarbeid was het noodzakelijk, dat de geestelijke en maatschappelijke stromingen in de stad niet alleen belangstelling zouden hebben voor het doel, doch ook het plan zouden willen dragen door daadwerkelijke medewerking te verlenen bij het beschikbaar stellen van maatschappelijke werkers en gezinsverzorgsters.

Van den beginne af — dat was de bedoeling — moest er zijn een harmonieuze samenwerking tussen Overheids- en particulier initiatief.

Een curatorium, dat tot taak heeft, de algemene richtlijnen aan te geven, werd ingesteld.

Als voorzitter treedt op de heer Van Mill, secretaris is de chef van de afdeling „Sociale Opbouw” van de Gemeentelijke Dienst van Sociale Zaken, W. B. L. Stemmers, die, dat vermelden we met vreugde, ook nog is secretaris van de afdeling Rotterdam van „Humanitas”.

In dit Curatorium werden verder opgenomen tegenwoordigers van de Gereformeerde Sociale Zorg, van Sint Franciscus Liefdewerk, van het Genootschap „Zorg en Bijstand”, van het Bureau voor Kerkelijk-Sociale Arbeid der Ned. Herv. Gemeente en van „Humanitas” (Wim Booy).

Voorts kwam er tot stand een Directorium. Voorzitter is onze vriend Stemvers; leden zijn, de sociale werksters van de verschillende medewerkende instellingen, terwijl enige ambtenaren van de Gemeentelijke Dienst voor Sociale Zaken, die met normale werkzaamheden van steuntechnische aard zijn belast, als adviseurs aan dit Directorium zijn toegevoegd.

Naast de organisatorische opzet vragen de uitgangspunten de aandacht.

Ondanks ernstige sociologische bezwaren, die er tegen kunnen worden aangevoerd, is uitgegaan van de gedachte, dat hulp geboden moest worden aan homogene gezinnen, dwz. dat het vormen van wijken van sociaal-zwakke gezinnen noodzakelijk was.

Het complex Zuidplein omvat 523 primitief gebouwde noodwoningen. Aldaar zouden moeten worden ondergebracht die gezinnen, van welke na diepgaand onderzoek kon worden vastgesteld, dat ze behoorden tot de sociaal-zwakke gezinnen.

In dit complex woonden niet alleen sociaal-zwakke, maar ook sociaal-gave- en a-sociale gezinnen. Ten gevolge van de woningnood was het niet volkomen mogelijk een zodanige verhuizing te doen plaatsvinden, dat er een wijk van homogene gezinnen ontstond.

Op 31 December 1948 was de samenstelling van de bevolking van het Zuidplein-complex aldus:

sociaal-gaaf	187 gezinnen	17 alleenstaanden
sociaal-zwak	316 gezinnen	12 alleenstaanden
a-sociaal	24 gezinnen	2 alleenstaanden

Van de sociaal-zwakken waren 47 gezinnen en één alleenstaande in ondersteuning opgenomen, terwijl het aantal personen, dat tot deze groep behoorde — kinderen inbegrepen — 1623 bedroeg.

★

Wat werd er nu VOOR, maar vooral MET deze gezinnen gedaan?

Er is hulp verleend, ook materieel, maar getracht is te voorkomen, dat het zou worden een „Sinterklaas spelen”.

Bijna al deze gezinnen hadden schulden, huurschulden, sloopschade, schulden voor in huurkoop ge-

AMSTERDAM, District West I.

Het bestuur van dit actieve Amsterdamse district verzoekt ons de bijzondere aandacht te vragen voor de speciale

PROPAGANDA-BIJEENKOMST

welke op 20 Januari as. is georganiseerd en wordt gehouden in de Prinsessezaal van het Roothaanhuis, Rozengracht 133. Aanvang 20 uur.

De democratisch socialistische toneelvereniging P.I.O.D. voert het toneelstuk van Herman Heijermans „De Meid” op.

Het woord zal worden gevoerd door onze landelijke voorzitter mr dr J. In 't Veld.

Toegangskaarten zijn, zolang de voorraad strekt te verkrijgen of aan te vragen bij: P. Cuypers, Adm. de Ruyterweg 336-III, Amsterdam-West.

Een opwekking aan onze Amsterdamse lezer(essen), deze propaganda-avond ten bate van ons werk te bezoeken, is feitelijk overbodig. We zijn er van overtuigd dat o.l.v. onze vriend Picu die avond een succes wordt.

Wilt u erbij zijn haast u dan dus met bestellen van een toegangskaart!

J. B.

kochte goederen, schulden wegens verstrekkingen, gedaan door de Overheid, enz.

Van een zonder meer kwijtschelden van al deze schulden zou geen enkele opvoedkundige werking uitgaan. Geen perspectief bood het in volle omvang laten bestaan van al deze schulden en dus werd de gulden middenweg bewandeld, maar — dit is het belangrijke — geval voor geval werd individueel bezien en behandeld. Het toegepaste middel was dus tot opvoeding tot verantwoordelijkheidsbesef door hulpverlening, ja, maar dan hulpverlening op psychologische en pedagogische basis. Met medewerking van de Spaarbank te Rotterdam werd verder een regeling getroffen ten opzichte van het sparen, als de schulden zijn verreëfd. In de loop van het verslagjaar, zo lezen we, hebben de inlagen reeds een bedrag van f 100,- per week overschreden.

(Wordt vervolgd)

J. BOETJE

1 Januari 1950 gaat Boetje ons verlaten. Het is op zijn eigen verzoek, dat hem ontslag werd verleend.

De politiek heeft een grote aantrekkingskracht op hem en nu hem het verzoek bereikte, om zich geheel beschikbaar te stellen voor de politieke propaganda, heeft hij gemeend, aan dit verzoek te moeten voldoen.

Bij zijn besluit leggen wij ons neer en vanaf 1 Januari 1950 zal derhalve onze dagelijkse samenwerking zijn verbroken.

Het zou niet in de geest van de vertrekkende zijn, indien ik bij dit afscheid zijn verdiensten breed ging uitmeten.

Trouwens, dit is ook niet nodig. Heel „Humanitas” weet, dat Boetje is een zeer harde werker en als organisator is hij zeer gewaardeerd.

Hij gaat heen, wetende, dat wij deze verandering niet hebben gewenst, wetende, dat wij hem dankbaar zijn voor al, wat hij deed, wetende, dat wij hem van heler harte toewensen, dat hij in zijn nieuwe werkring met succes zal mogen werken en dat hij in zijn propagandistische functie voor de Partij van de Arbeid voldoening zal vinden.

Jo Boetje gaat heen als bezoldigde kracht. We weten, zijn belangstelling voor het maatschappelijk werk blijft en we zijn ervan overtuigd, dat hij, voor zover zijn tijd het hem ook maar enigszins toelaat, mede op de bres zal staan voor de belangen van „Humanitas”.

Een hardwerkende bezoldigde medewerker verliezen we, een toegewijde vrijwilliger hebben we gewonnen.

Het Dagelijks Bestuur van „Humanitas” zit nu met de vervulling van de vacature, die door het vertrek van Boetje ontstaat.

Uitvoerig werd in de vergadering van het D.B. gediscussieerd. Het voor en tegen van de ene en van de andere oplossing werd overwogen en.... het resultaat der besprekingen vindt u in de oproep, die afzonderlijk in dit orgaan verschijnt.

Deze oproep behoeft, dunkt ons, geen toelichting. We hopen, dat spoedig in de vacature zal kunnen worden voorzien. De juiste man (vrouw) op de juiste plaats! De plaats is er, dat de persoon spoedig kome!

P. C. F.

★

In verband met het bovenstaande delen we onze betrokken afdelingen mee, dat het secretariaat van de Commissie Plaatsing Oostenrijkse Kinderen, tijdens het aanwezige derde transport, blijft berusten bij J. Boetje. De datum van vertrek is vastgesteld op 23 Januari en alle correspondentie kan men blijven zenden aan het Centraal Bureau van „Humanitas”. Om trent de regeling der terugreis, waarbij onze afdeling Utrecht weer haar zogewaardeerde medewerking zal verlenen, volgen nadere instructies.